

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
13 APRILA 1934Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGOD. V
BROJ 16

Biskup Učelini kotorskom Sokolu

Kao svome odličnom članu, Sokolovo društvo Kotor uputilo je biskupu Učeliniju, koji se sada našao na oporavku na Lopudu, svom rođnom mestu, prigodom uskrsnih blagdana iskrenu čestitku. Na ovu čestitku biskup Učelini odgovorio je brzojavno sledeće:

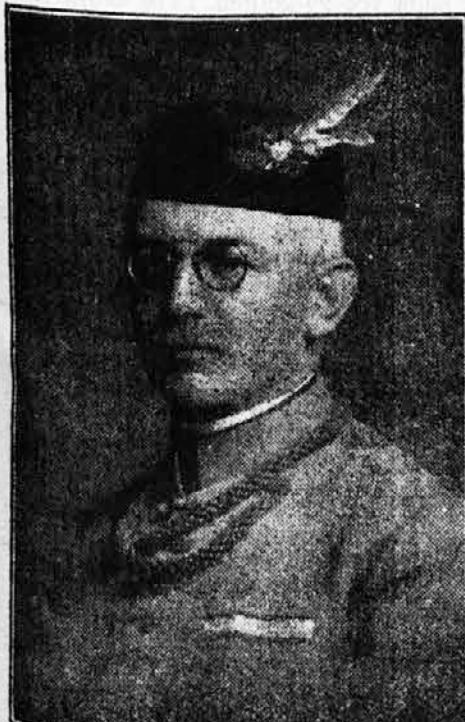
»BLAGODARIM NA ČESTITKAMA, BLAGOSVILJAVAĆI NAŠE SOKOLE, UZDANICU DOMOVINE.«

Neka Bog za dugo još poživi našeg čestitog starinu biskupa na čast naše otadžbine i ponos našeg Sokolstva!

Jubilej dvojice odličnih češkoslovačkih sokolskih radnika

60 - godišnjica braća Karel Vajgnera

Brat dr. Karel Vajgner, redovni profesor Medicinskog fakulteta Karlova univerziteta u Pragu i uvaženi član predsedništva ČOS navršio je dne 10 aprila o. g. 60 godina svog života. Brat dr. Karel Vajgner rodio se 10 apr. 1874 u Batelovu u Moravskoj. Medicinu je studirao u Pragu, Godine 1901 postao

50 - godišnjica br. Antonina Krejčija

Dne 9 o. m. navršio je 50-godišnjicu života predsednik prosvetnog odbora ČOS brat Antonin Krejčí, zaslužni pedagoški, nacionalni i sokolski radnik. Jubilarac se rodio godine 1884. Nakon dovršenih srednjoškolskih studija posvetio se učiteljskom zvanju, a danas je aktivni školski inspektor za Tišnovski srez sa sedištem u Brnu. U sokolske redove stupio je u svojoj ranoj mladosti, a pre rata aktivno je učestvovao u savetovanjima moravskih sokolskih radnika, o prosvetnom radu u So-

je docent anatomije na praškom univerzitetu, 1905 docent plastičke anatomije na praškoj tehniči, a već naredne godine vidimo ga kao vanrednog profesora praškog univerziteta i docenta plastičke anatomije na praškoj umjetničkoj akademiji. Godine 1918, skoro istovremeno, bio je izabran redovnim profesorom praškog i sofijskog univerziteta. Od godine 1923 pa do 1928 bio je načelnik grada Kraljeve Vinohrade u Velikom Pragu, 1932 dekan medicinskog fakulteta, a danas je, pored redovne dužnosti profesora medicinskog fakulteta, još i direktor državnih tečajeva za profesore telovežbe. I on je član Sokola i vežbač već od mlađih godina. Za vreme rata sa s. Renatom Tirschom stajao je na čelu telovežbačkog društva te je tako pod tom firmom mogao da spasi pred austrijskom policijom važne dokumente, diplome, slike i t. d., vlasništvo raspušteno ČOS. Zajedno s braćom Očenaskom i Pospišilom bio je jedan od prvih graditelja ritmike u ČOS, a saradivao je i na memorandum ČOS o telesnom uzgoju u Češkoslovačkoj, te na rezolucijama VII glavne skupštine ČOS godine 1924. On je jedan od glavnih pokretača osnivanja Tirschovog telesnouzgojnog zavoda.

sokolstvu i o ugoju sokolske dece. Kada je bio dr. Jan Hiler nakon preseljenja u Prag, izabran za prosvetara ČOS, postao je brat Krejčí njegov pomoćnik, a nakon smrti brata dr. Hilera god. 1927 postaje prosvetar ČOS i time i član predsedništva. Izgradnja sistematskog prosvetnog rada u ČOS u glavnom je zasluga br. dr. Hilera i br. Krejčija. Od godine 1920 br. Krejčí je stalni urugnik sokolske rubrike u »Lidovim novinama«. Naročite zasluge za Sokolstvo stekao je i u svojstvu starešine Druge branske sokolske župe, kojoj je, nakon oslobođenja, stajao punih deset godina na čelu. — Ostalim čestitkama br. Krejčiju povodom njegove 50-godišnjice pridružuje se i jugoslovensko Sokolstvo s najlepšim i najtopljičim čestitkama. Na zdrav!

„Pojedeme do Jugoslavie“

Raspored boravka češkoslovačkih Sokola i Sokolica u našoj zemlji povodom učešća na sletovima u Sarajevu od 28 juna do 1 jula i u Zagrebu od 3 do 6 avgusta o. g.

Već smo izvestili, kako se, povodom naših ovogodišnjih pokrajinskih sletova u Sarajevu i Zagrebu, češkoslovačko Sokolstvo sprema da u velikom broju poseti našu zemlju i da uzme aktivan učešće, kao uvek do sada, i na tim našim značajnim ovogodišnjim priredbama. U tu svrhu bratska ČOS već je i provela organizaciju ovog putovanja svog članstva u Jugoslaviju, kao i izradila tačan raspored učešća na posmenutim sletovima i uopće boravka u našoj zemlji.

U jednom od poslednjih brojeva »Vestnika sokolskog ČOS, u članku pod naslovom »Pojedeme do Jugoslavie« među ostalim, o tome putu češkoslovačkih Sokola i Sokolica u Jugoslaviju stoji:

I ove godine je češkoslovačko Sokolstvo pozvano u bratsku Jugoslaviju, gde će i ove godine sudelovati velikim posetom. To su dva mesta koja nas bratski i sračno zovu: Sarajevo i Zagreb. Odbor ČOS, koji je o ovim putovanjima raspravljač prošlih meseci, odustio je da na slet u Sarajevo (u danima od 28 juna do 1 jula) i na slet u Zagreb (od 3 do 6 avgusta) pošalje svoja izaslanstva.

Izaslanstvu ČOS za Sarajevo, koje će biti od 5 članova, priključiti se mogu dobrovoljno vežbačice, koje znaju proste vežbe ČOS, određene za nastup u Zagrebu. Po ovom, zaključku vežbači neće nastupiti u Sarajevu. Posle sletova u Sarajevu, priredeće ČOS ove izlete:

1) (oko 8 dana): 2. jula odlazak iz Sarajeva za Dubrovnik, pregled mesta, kupanje, izleti po okolici, boravak 2 dana. — 4. jula parobrodom u Split, boravak 2 dana, izleti do Trogira i Solinu. — 7. jula izlet, delomice peške do Vrhovine i na Plitvička Jezera. Povratak preko Zagreba (pregledavanje mesta) oko 10. jula.

2) (oko 10 dana): 2. jula odlazak u Cetinje, noćenje, 4. jula povratak u Kotor, odlazak u Dubrovnik, boravak 2 dana. Poseta ostrvima Korčuli i Hvaru, dolazak u Split, noćenje, 8. ili 9. jula poseta Sušaku, boravak 1 dan. Preko Zagreba (pregledavanje grada) povratak oko 12. jula.

Na slet u Zagreb idu župska odeljenja članova; vežbe im je odredilo načelništvo ČOS. Članice će tu nastupiti s raspisanim prostim vežbama. Ostalom članstvu preporučamo sudelovanje i bez obaveze vežbanja na sletu. Iz Zagreba će ČOS prirediti ove izlete:

1) (oko 10 dana): 7. avgusta odlazak do Banja Luke, izlet u Jajce, na večer odlazak u Sarajevo; 8. avgusta u Sarajevu, izlet do Ilidža; 9. avgusta odlazak u Dubrovnik, boravak 2 dana, kupanje, pregledavanje grada, izleti; 12. avgusta odlazak u Split, počinak, izleti; 14. avgusta odlazak u Vrhovine, izlet na Plitvička Jezera, 15. avgusta povratak preko Zagreba.

2) (oko 10 dana): 6. avgusta odlazak iz Zagreba, do Vrhovine i na Plitvička Jezera, u noći za Split, boravak dan i noć u Splitu. Ramo ujutro parobromom oko otoka Hvara i Korčule do Dubrovnika, boravak 2 dana, kupanje, izleti, pregledavanje; 12. avgusta odlazak u Sarajevo, noćenje; 13. avgusta odlazak u Beograd, boravak 1 dan, a 14 ili 15 povratak preko Zagreba, sa stankom u Zagrebu.

3) (oko 12 dana — boravak većnom na brodu): 6. avgusta odlazak iz Zagreba u Sušak, 7. avgusta odlazak s parobromom, poseta otoku Raba, Šibenik, 8. avgusta Split; 9. avgusta oko Hvara i Korčule do Dubrovnika, boravak 2 dana, kupanje, izleti, pregledavanje mesta i okolice. Povratak vlakom.

Bratstvo u sokolskim redovima

Iako je tema o kojoj je ovde izneseno nekoliko misli bila već mnogo puta tretirana u ovome listu i to s raznih gledišta, ipak baš o toj temi treba još mnogo da se kaže, jer upravo to često pisanje o bratstvu u sadašnjim sokolskim redovima jeste najbolji dokaz, da je to, osobito zadnjih par godina, jedno od najaktualnijih sokolskih pitanja uopšte.

Jeste, kriza bratstva uočljiva je već svakome u našim redovima, a to i jeste ono, što boli sve one idejno odgojene Sokole, koje je upravo to bratstvo i jednakost u sokolskim redovima stvorilo, oduševljenim pristašama Tirske sokolske ideje.

Uzrok da se u našim redovima gubi ono, što je upravo najelementarnije u Sokolstvu je veliki i relativno vrlo nagli priliv članstva, jer nam statistika kaže, da se je broj članstva u zadnjih par godina popetrostruo. Brojčano smo, dakle, u vrlo kratko vreme maksimalno porasli, ali pogledamo li istini oči, što nam savremene prilike imperativno nameću, moramo konstatovati, da slabiji još nikad nismo bili, i to ne samo zato, što to članstvo u većini sačinjava pritoke naše sokolske reke koji se gube u pesku, nego i zato, jer je uzrok, da su se mnoga braća Sokoli »od imena« povukla čekajući ozdravljenje priliku u našim redovima, da bi onda i dalje u Tirschovom duhu mogli svojim sokolskim autoritetom i svojim sposobnostima utvrditi i širiti temelje naše sokolske organizacije.

Svakodnevno i čitamo i slušamo, da se sve to češće, već dapače i na sednicama upravnih odbora naših društava, čuje mesto braća — »gospodo«; drugi opet da spase »formu« oslovljajući članove odbora s »gospodo braćo«. »Ti-kanjee« je opet nešto, što u vremeni danas već, nažalost, spada istoriji. Eto, tako smo u tome daleko zarazili. Kada uočimo te činjenice, moramo priznati, da su time konkretno poljuljani i sami temelji našeg Sokolstva.

Pa i sami naši sokolski vrhovi, svesni svoje teške uloge i odgovornosti u ovim usudnim momentima previranja u Sokolstvu, traže leku ovoj opasnoj bolesti, koja ima na našem organizmu već vrlo vidljive simptome.

Ali s obzirom na istaknute društvene položaje, koje u privatnom životu zauzima velik broj novoga članstva, koje već vodi u mnogim i mnogim sokolskim sokolskim jedinicama i glavnu reč, mere poduzete za ozdravljenje prilike sigurno bez ikakva efekta baš zato, što su oni jedino zbog naročitog sadašnjeg položaja Sokolstva iz oportunitosti ušli u naše redove,

pa zbog svojih položaja u privatnom životu niti hoće, a niti mogu da shvatite bratstvo, a još manje jednakost.

Oni su, dakle, apstrahirajući časne iznijinke, postali našim članovima, ali ne i Sokolima, zadojenim plemenitim duhom velikoga našeg učitelja; zato nas budućnost u toliko više i zabrinjuje kada znamo, da je danas baš u njihovim rukama ogroman broj naših sokolskih jedinica. Rezultati već danas ozbiljno zabrinjuju, a izvesno je, da će za par godina dati upravo porazne rezultate, koji bi mogli da ugroze i sam opstanak našeg Sokolstva, jer upravo bratstvo i jednakost jeste u Sokolstvu garancija i jedini temelj na kome možemo sigurno da izgradujemo našu sokolsku budućnost.

Već unapred da se strogo ogradiamo od prigovora, da je čitava stvar gledana možda i sviše u pesimističkoj perspektivi. Ne! Istini treba pogledati otvoreno u oči, a ovde je izneseno samo par najkrupnijih konkretnih pojava iz savremenog našeg sokolskog života.

Lečenje toga zla ne smemo da preputimo samo našim sokolskim vrhovima, nego moramo svi, dok je još za vremena doprineti lečenju, jer nije isključeno, da nas kasnije priroda same bolesti primora da se prihvativimo i hirurškog noža, što bi bilo mnogo bolnije za naš sokolski organizam.

M. B.-K.

Saradnja sokolskih i sportskih organizacija

Prenosimo ovaj članak zagrebačkih »Novosti«, radi informiranosti u naših najširih sokolskih redova, o pitanju, koje je Sokolstvo uvek vrlo interesovalo i o kome je bilo toliko pisano i u našem listu.

— Donošenjem novog zakona o obvezatnom fizičkom vaspitanju, nameću se ponovno mnoga važna pitanja organizacije fizičkog vaspitanja u Jugoslaviji. Svi faktori toga važnog narodnog posla treba da se nadu na zajedničkom radu i da skladnom saradnjom pomognu jedni drugima, da upotpune sve prednosti i uklone nedostatke, pa da racionalno bez većih smetnji srvice uspešno primljenu zadaću. Među faktore fizičkog vaspitanja ubrajamo uz školu i vojsku velike dve organizacije privatne inicijative: Sokoljevine Jugoslavije i Savez sportskih saveza. S jedne strane Sokolstvo s 2200 jedinicom i 300.000 pripadnika, pretstavlja ogromnu organizaciju svestranog vaspitanja tela, duha i duše, a s druge strane Sport organizovan u 1000 sportskih klubova sa 150.000 odraslih članova, pretstavlja organizaciju specijalnih stručnih grana sportske telovežbe, sabranu u jedno veliko zajedničko telo. Jasno je, a to ne treba posebno dokazivati, da je apsolutno potrebno da se te dve velike organizacije sporazume i dogovore za veliki posao fizičkog vaspitanja naroda, u kojem i jedna i druga intenzivno učestvuju.

I tako nastaje ono što se danas već popularno zove »Pitanje saradnje Sporta i Sokolstva«.

U čemu se sastoji ta saradnja?

Sa svakog posebnog gledišta imamo i posebne probleme toga širokog pitanja. S idejne strane važno je da sportiste upoznaju ciljeve Sokola, a u isto vreme da u svojim redovima populariziraju ideje odgoja, da zamene cilj sa svrhom i da točno programatski odredite i jedno i drugo. Sokoli, kojima je program svestrani telovežbeni i odgojni rad, treba da i u primeni rade svestrano i da radi toga upotrebljavaju sva raznovrsna sredstva moderne telovežbe, kojoj je težište u vežbama na otvorenom, slobodnoj prirodi.

Ukratko bi se moglo reći, da je u ovom našem pitanju Sport-Sokolstvo u idejnom pogledu potrebno, da Sokoli iskoriste zdrava i ozbiljna sredstva pravog sporta prenašanjem svoje de-latnosti u prirodu, a s druge strane sportisti treba da svoj rad oblagorode jednom svesnom ideologijom, s kojom će svaki od njih znati zašto radi, što je svrha, a što je konačni cilj.

U tehničkom pogledu problemi su ovaj: Rad u sokolskim društvima i četama treba da je svestran! To znači da treba iskoristiti sva sredstva svestranih i raznovrsnih sustava sokolske telovežbe dra Tirska, i da treba izbegavati u Sokolstvu neke tradicionalne pogreške preteranog vežbanja u dvoranama, preteranog stiliziranja vežbi, eventualnog vežbanja isključivo na spravama, i to samo na nekim spravama i slične nedostatke. Sportisti opet moraju znati da je štetna svaka ona specijalizacija, koja nije zasnovana na potpunom fizičkom vaspitanju. Bez suštavnog, metodičkog i svestranog odgoja tela ne može sportski rad da daje one rezultate, niti odgojne a niti tehnički-sportske, koje bi davao, kada bi se u sportu uveo princip da specijalizaciji mora prethoditi opća naobrazbaz.

Najzanimljivije je promatrati odnos Sporta i Sokolstva s organizacijskog gledišta. Tu je teren na kojem nastaje prava medusobna saradnja tih dvaju pokreta telesnog odgoja u našoj kraljevini. Jer dok tehnička i idejna pitanja mogu rešavati u Sokolstvu svaki za sebe, organizacijska pitanja treba da rešavaju zajednički i da onda svaki u svojoj organizaciji sprovedu ono, što je potrebno da bi saradnja bila moguća, korisna i uspešna. U organizacijskom smislu jedan veliki nedostatak u odnosima Sporta i Sokolstva jeste »dvostruko članstvo«. To se dvostruko članstvo sastoji u tome, da je danas u Jugoslaviji prisiljen onaj pojedinac, koji hoće da bude Sokol i da se bavi sportom, da se začlanii u jedan sportski

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Ignac Paderevski — pokrovitelj pokrajinskog sleta u Poznanju

U starodrevnom Poznanju održava se ove godine, kako je poznato, pokrajinski slet zapadnih župa poljskog Sokolstva. Pokroviteljstvo ove velike priredbe preuzeo je bivši predsednik Poljske Republike, slavni skladatelj Ignac Paderevski, koji je za oslobođenje Poljske stekao neocenjivih zasluga. Br. Paderevski je također i začasni član Saveza poljskog Sokolstva, a pokroviteljstvo nad pokrajinskim sletom u Poznjanu, koje je preuzeo, znak je njegove velike naklonosti prema Sokolstvu. U počasnom sletskom odboru toga sleta nalaze se poređ staroste poljskog Sokolstva br. Zamojskog još i s. Žihlinska, koja je potstarešina poljskog Sokolstva, dalje Rogier grof Radčinski, vojvoda poznański, Stefan Kiriklis, vojvoda pomorski i Antoni Lubic, vojvoda šleski. Pored njih u tom počasnom odboru nalaze se i svi biskupi katoličke crkve pomenutih pokrajina, dalje vojni zapovednici, pomorski i poznański pokrajinski starešine, predstavnici šleskog sejma, načelnik Poznana i drugi odličnici, naročito oni stari poljski sokolski borići, koji su još u doba pod nemackim rostvom bili na čelu poljskih Sokola i vodili ih u teškim borbama protiv tisućogodišnjeg neprijatelja poljske slobode. Među ovim stariim sokolskim borićima nalaze se i braća: dr. Krzimski, Hrzanovski, Povidski, Gvadiš, Drejza i Tuholški. U izvršnom sletskom odboru zastupane su sve tri sokolske župe, Velikopolska, Pomorska i Šleska sa svojim glavnim funkcionerima.

Prolećnja zasedanja sokolskih zborova ČOS

Muški prednjački zbor ČOS imao je svoju prolećnju sednicu već 7 i 8.0. m., a 14 i 15.0. m. održaće se sednica prosvetnog zabora, zatim 21 i 22 ženskog prednjačkog zabora, a nakon toga održaće se prolećnje zasedanje glavne skupštine ČOS, njenog Vibora pak 12 i 13. maja. Glavna skupština Saveza slovenskog Sokolstva održaće se u Pragu 11. maja, te će se na njoj među ostalim odlučiti i o definitivnom prijemu bugarskih Junaka u Savez slovenskog Sokolstva.

Tečaj ČOS o Jindržihu Figneru

Dne 25. marta održan je u Pragu jednodnevni tečaj s predavanjima o Jindržihu Figneru, a koji je posjetilo preko 80 slušatelja iz svih redova sokolskog članstva. Na tom je tečaju univerzitetski profesor Kisek najpre objasnio slušateljima doba, u kom je živeo Figner, doba Meternika i Bahi, značnih austrijskih ministara tadašnjeg apsolističkog doba, našto je vrlo opširno i temeljito izložio, kako je od velikog značaja bilo Fignerovo delovanje za českoslovački narod na polju glazbe, gospodarstva, umetnosti, stenografije i konačno takoder i za Sokolstvo, te time za sav češki narod tadašnjeg doba. Nakon predavanja učesnici su posli u vežbaonicu Praškog Sokola, u kojoj je bila ukusno aranžirana izložba o Fignerovom dobu. Tom prilikom učesnici su podarili lepu kitu ečca Fignerovog kćeri s. Renati Tirševoj.

Zanimljiva statistika

Poljski sokolski zvanični list objavljuje zanimljivu statistiku o stanju troje najvećih sokolskih saveza, českoslovačkog, jugoslovenskog i poljskog. Podaci te statistike međutim nisu posebno tačni, jer se je pisac njima poslužio za ČOS iz statistike za god. 1931, za SKJ iz god. 1932, a za poljsko Sokolstvo iz god. 1933. Pisac utvrđuje, da je poljsko Sokolstvo prema ostalim dvama savezima u velikoj manjini, jer broj samo 888 društava sa 53.520 pripadnika, od kojih je bilo 81% muškog i 19% ženskog članstva, odnosno u brojevima 43.399 članova i 10.181 članica. Naraštaja je imalo poljsko Sokolstvo samo 10.890 obojega spola. Sokolska deca vežbaju samo u nekoliko jedinica i njihov je broj neznatan. Zapravo je vežbe sokolske dece u poljskom Sokolstvu još u povojima, ali postoji neda, da će se tekom godina ipak taj broj znatno dignuti i približiti onome ostalih sokolskih saveza. Sokolskih domova broji danas poljsko Sokolstvo 167, letnjih vežbališta 144 i strelišta 45. Na svakih 320 članova otpada po 1 sokolski dom, dok je taj razmer kod ostalih sokolskih saveza slabiji, jer na pr. u českoslovačkom Sokolstvu jedan sokolski dom dolazi na 385 pripadnika, a u jugoslovenskom čak na 1065. Naravno, ova upoređa nema nikakve praktične vrednosti. Važno je, da je vežba u českoslovačkom Sokolstvu god. 1931 ukupno 415.257 pripadnika, u jugoslovenskom 153.154, dok taj broj u poljskom Sokolstvu iznosi samo 29.422

pripadnika. Razmer između vežbačkog i ukupnog članstva kod Poljaka je mnogo povoljniji nego u ostala dva saveza, jer iznosi kod članova 32%, a kod članica 47%, dok međutim imaju českoslovačko i jugoslovensko Sokolstvo samo oko 25% vežbačkog članstva.

Spomen - slet u Brnu

Za spomen-slet u Brnu izdan je već mali propagandni plakat, koji je izradio akademski slikar Mislive. Daje je sletski odbor izdao osim teksta za propisane zajedničke vežbe također i glazbeni pratnju. Za ovaj slet vrši se propaganda i putem brnskog radija, preko koga je održao prvo predavanje predsednik sletskog odbora br. dr. Vlad. Groh. Radio-predavanja za ovaj slet održavaće se do meseca maja svakih 14 dana, a kasnije svakoga teden. Najpre je bilo zamišljeno, da ovaj slet ima da bude priredba samo obeju brnskih župa, Mahalove i Druge, ali se međutim pokazalo toliko zanimanje i iz drugih župa, tako da će ovaj brnski slet biti daleko veći nego što se je i mislilo.

Sokolsko društvo Brno I

Sokolsko društvo Brno I spada među najveća i najbolja českoslovačka društva. Društvo ima pripadnika 3832, od kojih 2770 članstva a ostalo naravnost. I dece. Društvo ima također i izvanredno lep i praktično zgraden sokolski dom s velikim vežbalištem i u ostalim prostorijama. Izdaje i svoj mesecnik »Vesti Sokola Brno I«. U telesno-vaspitnom pogledu društvo je prošle godine pokazalo neobičnu veliku radinost, po čemu ga moramo uvrstiti među najbolja društva uopće. Prednjački rad vrši u muškim odjeljima 68 prednjačaka, a u ženskim 56 prednjačića. Deka vežbaju u društву u 13 skupina, od kojih muška u 7. Deci je toliko, da ih i tako prostrani društveni dom najednom uopće ne može da primi pod krov. Takoder i muški i ženski narastaj u društvu vrlo je brojan, i vrlo redovito posećuje telovežbu, pokazujući veoma dobar napredak. Osim redovite telovežbe u društvu se gaje također i igre, kao: obojka, košarka, tenis, zatim jahanje, koje je vrlo razvijeno, jer jahački otsek broji oko 230 članova. Osim prednjačkom zboru za pravilno sokolsko vaspitanje članstva i omladine deluje isto tako živo i društveni prosvetni odbor, koji je prošle godine priredio oko 640 raznih priredaba.

Junačko društvo Plovdiv

U lepotu bugarskog gradu Plovdiva, drugom najvećem u državi, deluju junačko društvo vrlo marljivo. Društvo je izgradilo svoju vrlo lepu vežbaonicu, koja je zidana po uzoru naših sokolskih domova, te je stajala oko milijon i pól leva. Vežbaonica je uzorno uređena. Društvo osim toga uređuje u gradskom parku također i svoje letnje vežbalište i igralište za decu. Plovdivsko društvo Junak sa svojom četom u obližnjem Krašnovu broji preko 2000 pripadnika, po čemu je ono ujedno i jedno od najjačih junačkih društava.

Bosanska regimenta u Tolmecu

Aleksa Kurkulija već od svetskog rata nije se javio svojoj porodici. Navodno, bio je u Tolmecu (Italija) u bolnici u baracu br. 6. Ko zna bilo što neka to javi na naslov Sokolska župa Mostar.

Knjige i listovi

SOKOLSKA PROSVETA
vesnik prosvetnog odbora Saveza SKJ,
Novi Sad, mart-april 1934.

Ovaj dvobroj donosi sledeći sadržaj: B.: Pred sastanak prosvetara. — M. Stanojević: Narodna pesma i Sokolstvo. — M. Bulatović: Soko u našoj narodnoj pesmi. — M. Sakulac: Stogodišnica »Novina Srpskih«. — M. A. Rajnrvajn: Stalna sokolska idejna škola. — D. Brzaković: Prosvećivanje žene na selu. — E. Skalarjeva: Jugoslavenska žena u sokolskoj organizaciji. — V. Kolar: Nekoliko napomena o modernom vaspitanju sokolske dece. — Fr. M.: Dr. Jovan Skerlić. — Sokolski domovi. — Državna himna. — Oj Slovensi. — Sokolsko pozorište i sokolska muzika. — Pozorište s lutkama. — Prosvetna propaganda. — Trezvenost i štednja. — Sokolske vesti. — Beleške. — Knjige i časopisi. — Službenca saopštenja. — Sokolska šala.

Ovom dvobroju dodan je i prilog: Izveštaj o prosvetnom radu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije u 1933. god.

(Nastavak sa 1 strane)

klub. Ovako, kao dvostruki član i sportski i sokolskog društva u svom delovanju nalazi na mnoge poteškoće, i finansijske i disciplinske, jer će se pre ili posle sukobiti s narednjima svojih sportskih ili sokolskih starešina, i onda njegovo dvostruki članstvo svršava jednostrukim, ili samo u sportskom ili samo u sokolskom društvu. Takav svršetak stvara zlu krv, jer se onda veli, da je sportsko društvo »oteljeno« toga člana sokolskom ili obratno.

Organizacijski je za naše prilike također vrlo nezgodno, što se Sokoli kao članovi svojih sokolskih društava ne mogu takmičiti za prvenstvo Jugoslavije u atletici, hazači, hrvanj, mačevanju, veslanju i t. d., makar se te vežbe vrlo intenzivno i danas već dotečeno gaje u sokolskim društavima. Sokolski atletičari, veslači i t. d. ne mogu da kao Sokoli budu prvaci Jugoslavije, nego se moraju prijaviti i začlaniti u ona sportska društva, koja su članovi nadležnih sportskih saveza te struke.

Oba ova organizacijska problema, koji su velika smetnja uspešnom radu i saradnji Sporta i Sokolstva, mogu se

vrlo lako rešiti, što nam dokazuju sporazumi između sokolskog i plivačkog, te sokolskog i zimsko-sportskog saveza. Po tim sporazumima mogu sokolski plivači da bez onog štetnog dvostrukog članstva nastupaju na plivačkim utakmicama i na plivačkom prvenstvu Jugoslavije kao članovi svojih sokolskih društava. Isto tako skoro jedna trećina svih društava, začlanjenih u Jugoslavenskom zimsko-sportskom savezu, naša su sokolska društva, čiji se članovi slobodno takmiči na smučarskim i klizačkim utakmicama. Ovako, kao što je učinjen sporazum za plivače i smučare, potrebno je da se izvrše dogovori i stvore sporazumi i za sokolske veslače, atletičare, hazačice i druge. Nizom ovakvih sporazuma izbegli bismo svim smetnjama u radu između Sporta i Sokolstva, učvrstili bismo i olakšali disciplinu i omogućili članovima sokolskih društava svestran rad.

Ovi problemi, koji su kod nas sada vrlo aktualni, postojali su i još davnije postoje u Českoslovačkoj, gde su prilike u tom pitanju bile mnogo teže, jer je tamo sport jače razvijen, jer Sokolstvo tamo iskorisćava sve grane

sportske telovežbe i jer tamo uz Sport i Sokolstvo postoje i druge velike gimnastičke organizacije na različitim osnovama. Ali su Čehoslovaci u četiri godine marljivog i ozbiljnog studija vrlo uspešno rešili pitanje saradnje Sporta i Sokolstva, i to na zadovoljstvo obili strana nizom posebnih sporazuma između Československe obce sokolske i Česke svesportskog odbora. S tim sporazumima u Českoslovačkoj izbegavaju se vrlo vešta sva ona sporna pitanja, koja su u stanju da pomute dobre odnose sportskih i sokolskih organizacija, da otečaju saradnju i da umanje njihov prinos općem podizanju zdravlja i viteškog duha, čemu treba da služe u naruđu i mi smo za saradnju i sporazum sportskih i sokolskih organizacija i nadamo se, da će skoro biti rešena organizacijska pitanja i da će se intenzivno pristupiti rešavanju tehničkih i idejnih, pa da ćemo u radu na fizičkom vaspitanju naroda Jugoslavije naći Sport i Sokolstvo kao dve složne i usporedne sile, koje stvaraju plemenitu i moćnu rezultantu.

H. M.

Zajedničko vežbanje članica za takmičenja u Budimpeštu

Zajedničko vežbanje članica za medunarodna takmičenja u Budimpešti počinju dne 23.0. m. u Ljubljani, u domu Sokolskog društva Ljubljana I Tabor.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Beograd održavaju se:

dne 15 aprila predaje brat Boško Novaković, Sremska Mitrovica, o temi: »Sokolska disciplina i samodisciplina« (popodnevno);

dne 19 aprila predaje brat Ante Brozović, Beograd I, o temi: »Uloga prednjačkog radnog Hrvatskog Sokolstva u nacionalnom pokretu« (večernje; predavanje duhovnom pripremanju članstva za ovogodišnji pokrajinski slet u Zagrebu).

Večernja sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Beograd održavaju se svakoga četvrtka od 19.10 do 19.30 časova, a popodnevna svake druge nedelje od 15.15 do 15.30 časova.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana održavaju se:

dne 17 aprila predaje brat Fr. Zagorec, Novo mesto, o temi: »Sokolski uzgoj omladine«;

dne 24 aprila predaje brat Poharc Janez, Ljubljana, o temi: »Voditelji českoslovačkog Sokolstva«.

Upozoravaju se braća i sestre, da će se radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana početi od aprila održavati svakog utorka, a ne više svakog petka kao do sada. Predavanja drže se od 19 do 19.30 časova.

RADIO-STANICA ZAGREB

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Zagreb održavaju se:

dne 20 aprila predaje brat Dane Šarić, Zagreb, o temi: »Privredno značenje sokolskih sletova«;

dne 27 aprila predaje brat dr. Branko Mudrić, Zagreb, o temi: »Sokolsko vežbanje i zdravlje«;

dne 4 maja predaje brat Dragutin Petrović: »Stanovanje i prehrana na sletu«;

dne 11 maja predaje brat dr. Stevan Matić, Zagreb; »Sanitetska služba na sletu«;

dne 18 maja predaje brat Čedomir Mileusnić, Zagreb; »Raspored sletskih svečanosti«;

dne 25 maja predaje brat dr. Oton Gavrančić, Zagreb: »Značenje sokolskog sleta u Zagrebu«;

dne 1. jun predaje brat Hrvoje Macanović, Zagreb: »Početak sletskih svečanosti«.

Sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Zagreb održavaju se svakoga petka u 19 sati.

Zagrebačka radio-stanica prenosiće za vreme ovogodišnjeg sleta u Zagrebu i sve sletske svečanosti, a verovatno je, da će to učiniti i Radio-stanica Beograd i Ljubljana te českoslovačke.

Iz UREDNIŠTVA

Poslednji broj našega lista radi izvesnih teškoća bili smo u mogućnosti da otpremimo, umesto redovito u petak dne 6.0. m., tek u utorak dne 10.0. m. Molimo da se uvaži.

KRONIKA

Smrt češkog pesnika Karel Legeře.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA I ČETA

Zupa Banja Luka

BIHAC. — Akcioni odbor za osnivanje sokolskih četa razvio je zamašan rad u selima kroz sav mesec februar i mart. Sokolska ideja primljena je bez ikakovih ograda s mnogo odusvilenja. U 7 selu organizovale su se sokolske čete, koje su poslale svoje predstavnike na zajedničku sednicu matičnog društva i sokolskih četa.

Odziv, koji se pokazao tom zgodom, najbolji je dokaz za uspešan rad ovoga odbora. — Dr. J. K.

Zupa Bjelovar

BJELOVAR. — Društveni prednjački tečaj. U Sokolskom društvu Bjelovar održan je od 12 do 24 februara o. g. društveni prednjački tečaj, koji je polazio 11 članova i 3 članice. Tečaj se držao svaki dan od osam do deset sati na veče u sokolskom domu II. Budući da se u 26 časova, količ je bilo predvideno, nije mogao sviđati sav materijal, održano je naknadno još osam predavanja, dakle u svemu 34 časa.

U tečaju su predavala sledeća braća: Cvijanović Svetozar (Sokolski stav), Tatalović Nikola (Sokolski stav), Dražašević Mirko (Sokolski stav), Tatalović Vaso (Istorija Sokolstva), Stubičan dr. Stjepan (Organizacija Sokola Kraljevine Jugoslavije), Bakić Milan (Metodik) i Sondić dr. Ivan (Higijenu i prvu pomoć).

Ispit, koji je držan u nedelju 18. marta o. g., pristupilo je 8 braće i 2 sestre (od toga jedan brat iz društva Grubišnopolje). Nakon pismenih radnja, u nedelji pre podne, na kojima su pala dva brata, te nakon usmenih ispita držanih celo posle podne, ispitna komisija, sastavljena od braće: Momčilovića Dušana iz Daruvara, kao predsednika, te članova: Cvijanovića Svetozara, Dražaševića Mirka, Bakića Milana i Tatalovića Vase, proglašila je sposobinama za društvene prednjače braću i sestre: Bakić Nikoliju, Ređera Ivu, Janjatovića Dordu, Marušića Ljubomira, Homana Leona, Mandića Nenada te sestre Šarkou Hildu i Vukelićevu Danicu.

Zupa Celje

BREŽICE. — O prilikli proslave 30 letnice obstoja Sokola v Brežicah se bo vršil 8. julija t. l. na našem mestu okrožni zlet. Istočasno proslavimo tudi 20 letnico zadnjega župnega zleta, ki se je vršil v Brežicah tik pred svetovno vojno v letu 1914.

Vse članstvo in narodno meščanstvo smatra za svojo dolžnost, da ta jubilej čim bolj svečano proslavi, zavedajoč se velikega pomena sokolske ideje, ki je našla svojo najmočnejšo posavske trdjavno v Brežicah.

Z ustanovitvijo Sokola v Brežicah se je pričela prava narodna pravida, z ustanovitvijo tega vitezkega društva se je visoko dvignila nacionalna zavest, s Sokolom je vzrasel neustrašen odpor proti razpaslemu nemškutarstvu. Iz oztega kroga zavednih in poštenih narodnjakov, zbranih pod okriljem Sokola, se je širilo pravo narodno mišljenje po vsem dolnjem Posavju, Brežički Slovenci, ki so najbolj čutili udarce, sramoteno, preziranje in ponizanje od strani vladnih organov in oholih nemškutarjev so bili oni, ki so polni sokolskih idealov propagirali po vsem okraju narodno zavest, zlasti v onih krajih, ki borbe s tujerodeci niso poznavali, ki niso znali nevarnosti okuževanja našega slovenskega življa po elementih, ki so uživali vso zaščito in podporo nemške vlade. V Brežicah je bil zbran kader Sokolov, ki je pokazal vsej okolici pravo pot in način borbe proti nemškutarstvu.

Pred 30 leti se je zbrala v Brežicah velika množica zavednih Slovencev in dragih nam bratov Hrvatov na slavlju otvoritve novega, za nadstropje povečanega Narodnega doma. Ob tej priliki so tukajšnji Slovenci privrati javno pokazali, da so oni resnični gospodarji na teh tleh, da je treba steti navidezno moč nemškutarstva, in da je treba pokazati nemški vlad odločen odpor, ker tako neusmiljeno tepta pravice Slovencev.

Proslava otvoritve Narodnega doma se je vršila na vrtu te — za one in tudi sedanje čase — mogočne stavbe. Došle goste naše mesto ni sprejelo v željenem slavnostnem razpoloženju, ker so bile vse slovenske trobojnice odstranjene na višji ukaz. Pač pa je drage nam goste sprejela kompanija vojaštva iz Ljubljane ter ojačana žandarmerija. Zavedni Slovenci in korajni Hrvati niso imeli strahu pred tako oboroženo silo in znano nemškatarsko kliko.

Kdor je zaklical na ulici »Zivio« so vsi planili po njem. Vojaštvo in oružništvo pa je jemalo »izzivac« — toliko v zaščito, da so ga brežički in

drugi izposojeni nemškutarji lahko neovirali pretepli.

In ob župnem zletu leta 1914. Isti pojav kot na vseh sokolskih prireditvah. Kompanija »Belgijcev«, ojačeno oružništvo in najeto število nemškutarjev-pretepačev iz Celja.

Ze na popolnoma urejenem telovadnem prostoru kraj mesta se prireditve ni smela vršiti zaradi vladne, nedavne prepovedi. Pognali so nas na travnik izven mestnega teritorija.

Ko so korakali Sokoli in gostje iz kolodvora proti telovadnemu prostoru, je spremjal povorko 14 članska konjenica Sokolov iz Zagreba. Nek oružniški oficir, ki je hotel s silo ločiti konjenico od ostalega sprevoda, je izdrž sabljo, se postavil pred konjenico in je ni pustil dalje. Med Sokoli je zavrel. Skrajno napeto situacijo je rešil v zadnjem trenutku br. Smertnik iz Celja, sicer bi nastal sponad s strašnimi posledicami.

Razgovorni oder so se ob tej priliki razlagale zaključne in proroske besede br. dr. Budisavljevića, ki je kazal pri tem na Brežice: »I ova kula mora da padne!«

Mnogo Sokolov je še med nami in brati Hrvati, ki so bili žive priče vseh teh dogodkov. Ker ste nas, mili bratje, v takratni borbi podpirali, vabimo Vas sedaj ob drugih razmerah, da pride 8. julija t. l. na nas okrožni zlet. Posebno računamo na številni obisk bratov iz Zagreba in drugih pokrajin, da po dolgem presledku v bratski slogi kot jugoslovenski Sokoli, kar najdostojnejše proslavimo našo obletnico.

ROGATEC. — V nedeljo 11. marca je Sokolsko društvo v Rogatcu predalo akademijo zdržano z Masarykovim prilogom. Pred zbranim občinstvom je v vnesenih besedah razložil pomen Masaryka starešina br. Stefančiosa. Predavanju sta sledili dve deklamaciji br. Cenčić in s. Kitakove. Nato so se pričele telovadne točke kakor sledi: moška in ženska deca (15): vaje z zastavicami in pličami; moški naraščaj (15): sarajevske proste vaje; krepko zapevaje med prikorakanjem Reka, Trst, Gorica. Vaje so bile izvajane elegantno in skladno — pri odkorakanju so zapeli: »Jugoslovenska mati«. Ženska deca (6): perice — prav posrečena točka; ženski naraščaj (4): proste vaje; moška deca (12): igre in raznotrosti — ta točka je dosegla največje priznanje in zadovoljstvo publike. Članice (4): proste vaje; moški naraščaj (9): koza. Vaje so bile izvajane z vso eleganco in so izredno zadovoljile občinstvo. Člani (6): proste vaje. Kot zaključna točka so bile izvajane od članov in članic vaje na gredi, ki je izredno dobro uspela. Skladnost in lepa izvedba je gledalce naravnost navdušila.

Naše društvo je izgubilo agilnega člena sodnika br. Ustarja, prosvetarja, ki je bil na lastno prošnjo premeščen v Laško. Kot prosvetar je imel več piedavanj v telovadnici ter tako idejno vzugajal telovadne oddelke.

ZIDANI MOST. — Sokolsko društvo Zidani most je poslalo v teku leta 1933. na vsa bratska sokolska društva in tudi nekaterim privatnim podjetjem tiskano pršnjo s poštнимi poštnicami za prispevki ali posojilo za odplačilo društvenega dolga. Tej pršnji se je odzvalo prav malo, akoravno smo stavili v to akcijo veliko upanje. Zato smo vsem onim, ki niso odgovorili, pršnjo ponovno poslali zacetku leta. Prosimo bratska društva in privatnike, da bi se tokrat naši pršnji odzvali ter prispevali vsa posojilo do 20 ali 10 dinarjev. Ta znesek lahko utripi oseba ali društvo brez težkoč, nam se bo pa iz malih vstopov le nabrala lepa podpora. Za vsak dar Vam bomo hvaljeni. Društvo ima mnogo telovadčega članstva, a ne more gojiti telovadbe zaradi posnjanja telovadnega orodja. Vsa ona bratska društva in privatniki, ki iz katerega koli vzroka ne bi mogli prispeti, prosimo, da nam vrnejo poslane poštne poštnicami.

Zupa Čefinje

BUDVA. — U zajednici s opštino i vsemi mesnim društvinama i ustanovama, priredilo je naše Sokolsko društvo vrlo uspelo proslavu stodesetodišnjice rođenja Stevana Mitrova Ljubiša, književnika, političara i nacionalnog radnika. Sve čete iz okolice te iz Grbija i Paštrovića bile su brojno zastupljene, a tako isto proslavili su prisustvovali i predstavnici okolnih opština i nacionalnih te kulturnih društava. U gradu, rodom Ljubišinom mestu, održan je parastos, pomen na groblju i večernja Ljubišina akademija. Posle parastosa i pomene, nad grobom je govorio brat starešina Jovan Dabčević, koji je ocertao značaj Ljubiša u našoj književnosti i u našoj nacionalnoj bor-

bi. Nato je sokolska muzika osvirala posmrtni marš, a pretstavnici opštine i društava položili su vence. Školska deca obasala su grob evčem i lovorom. Dnevni deo svečanosti bio je predvodila muzika. Dvorana hotela »Budva« jedva je primila brojnu publiko, koja se sakupila na večernjoj akademiji. Br. Ant. N. Slovinčić otvorio je večer uspeln predavanjem o Ljubišinom književnom delu i njegovim kritičarima. Deca su nato, toplo pozdravljena, deklamovala »Kako umire Dalmatinac« od Ilića i »Boku« i »Ruke« od Santića. Brat naraštajec Ljubiša прочitao je Ljubišinu priču »Čini dobro, ne kaj se« iz »Pričanja Vuka Dojčevića«. Njegovo čitanje kao i izvedba dialoga iz Ljubišine pripovetke »Pop Andrović — novi Obilić«, koji je izveo s bratom naraštajecem Špadjerom, behaju od publike pozdravljeni živim aplauzom. Jednak je bio nagraden odobravljanim Božo Kralj, narodni guslar iz Grbija, koji je uz guse optevelo jednu pesmu o Ljubiši. Kao poslednja tačka programa bila je odigrana drama v jednom činu od J. Močana, »Ratnikova vjerenica«. Na akademiji je s nekoliko uspelih točaka sudeovala sokolska muzika. Ne samo večernja akademija nego čitava priredba uspela je potpuno, koliko s moralne toliko s materijalne strane.

Akademija je davana uz dobrovoljne priloge za Ljubišin spomenik, koji treba da se ove godine podigne u Budvi, njegovom rodnom mestu.

N. M.

CETINJE. — Sokolsko društvo ima 12 sokolskih četa. Rad u četama teče vrlo dobro, a to dolazi od tega što članovi četa s oduševljenjem prihvataju sokolsku idejo. Da bi rad četa bio što intenzivniji društvo je u saglasnosti s načelnistvom i prednjačkim zborom društva izbralo odbor poverenika za sokolske čete, kojemu na čelu stoji državni referent za sokolske čete br. Aleksandar Milović, referent za sokolske čete, koji je pregledao rad čete u pogledu administracije, knjigovodstva i t. d. Održao je predavanje o važnosti sletova u Sarajevu i Zagrebu i o pripremama za iste. Članova je bilo prisutno 30 i 15 članova podmlatka.

CETINJE. — Sokolsko društvo izbralo je 12 sokolskih četa. Rad u četama teče vrlo dobro, a to dolazi od tega što članovi četa s oduševljenjem prihvataju sokolsku idejo. Da bi rad četa bio što intenzivniji društvo je u saglasnosti s načelnistvom i prednjačkim zborom društva izbralo odbor poverenika za sokolske čete, kojemu na čelu stoji državni referent za sokolske čete br. Aleksandar Milović, referent za sokolske čete, koji je pregledao rad čete u pogledu administracije, knjigovodstva i t. d. Održao je predavanje o važnosti sletova u Sarajevu i Zagrebu i o pripremama za iste. Članova je bilo prisutno 30 i 15 članova podmlatka.

N. M.

CETINJE. — Sokolska četa u Kostirima. Pri oblaženju napred pomenutih četa u program je usao i obilazak Sokolske čete u Kostirima, koju su posetila braća Durković i Milović, gde je brat Durković uvežbavao proste vežbe za sletove u Sarajevu i Zagrebu i do upute za tehnički rad u toj četi. Brat Milović je pregledao rad čete u pogledu administracije, knjigovodstva i t. d. Održao je predavanje o važnosti sletova u Sarajevu i Zagrebu i o pripremama za iste. Članova je bilo prisutno 30 i 15 članova podmlatka.

A. M.

Zupa Karlovac

KARLOVAC. — Župska skupština. Četvrtna glavna godišnja skupština Sokolske župe Karlovac održana je dne 25 marta v velikoj dvorani gradske večnice, v prisutnosti članova župskih uprave i delegata područnih jedinica. Delegati niso poslali 21 jedinicu. Bratska župa Zagreb izasla je na skupštini svog delegata br. Džamonju.

Skupština je održana v nedelje 25. marta 1933. na vseh četah v Karlovcu.

Br. starčina zahvaljuje br. Džamonji moleči ga, da ponese pozdrave s ovog zbraja br. župe Zagreb. U 12 sati o podne prekida se skupština i zakaže nastavak za 2 sata 30 min. po podne.

Točno o podne delegati su kopravito pošli do novog Sokolskog doma matičnog društva Karlovac, gde su prisutvovani svečanosti, koja se održala na novom vežalištu. Tu su sve kategorije članstva matičnog društva zasidle po jednu lipu kao simbolički znak nerazdržive veze s novim domom. Ovoj svečanosti prisutvovao je i velik broj građanstva.

U 2 sata 45 min. po podne skupština se nastavlja. Na dnevnom redu pitanja pokrenuta od br. Saveza okružnicom br. 4 od 25 januara 1933.

Br. prosvetar izveštava, da uspešno propagandne nedelje sokolske štampe nisu bio onakav, kakav bi trebao da bude. Razlog je u tome, što se propaga vodila vsečim delom slabu vršila, iako su bile date upute od strane ZPO.

Apeluje na br. delegate da to pitanje shvate kao jedno od najvažnijih te da svih složno porade na širenju sokolske štampe.

Za socijalno staranje nije bilo došlo na teritoriju župe posebnog referenta; sada je i taj predviđen.

Br. Tomašić govoril je o svrši i važnosti taborevanja, a br. načelnik izveštava, da je na sednici društvenih načelnika zaključeno da se ove godine priredi taborovanje, koje bi se ujedno spojilo s tečajem. Taborovanje će se prirediti svaki put na drugom mestu u svrhu bolje propagande. Nadalje br. načelnik ističe, da su pripreme za slet počele več ranije. Za jedinice naše župe obvezatno je učestvovanje na župskom sletu u Karlovcu i pokrajinskem sletu v Zagrebu, dok na sletu u Sarajevu nisu obvezne, ali će se i tam dobiti.

Br. načelnik izveštava, da je na zboru društvenih načelnika zaključeno, da se župski slet naraštajec održi 3. junu u Karlovcu, a župski slet članstva i župi, izlučna utakmica 15. jula, takoder u Karlovcu.

Pristupajući izboru nove župске uprave, br. Okičić u ime matičnog društva Karlovac predlaže kandidacioni odbor, koji će imati da sastavi listu nove uprave. Tim povodom uzima reč br. starčina, koji izjavljuje da zbog narušenog zdravlja ne može i dalje ostati na svom položaju i moli da ga se u novoj listi ne uzima u obzir. Slično izjavljuje br. J. Nikšić, prosvetar; ističe da je zauzet zvanični poslovni, pa mu je nemoguće i dalje ostati na dosadašnjem položaju. Uzimajući ovo do znanja, br. dr. J. Variola ističe da je državni službenik zabranjen protusokolski rad, a začlanjivati se ne moraju. Tako nadopunjeno, predlog se jednostrano.

Br. načelnik izveštava, da je na zboru društvenih načelnika zaključeno, da se župski slet naraštajec održi 3. junu u Karlovcu, a župski slet članstva i župi, izlučna utakmica 15. jula, takoder u Karlovcu.

Pristupajući izboru nove župске uprave, br. Okičić u ime matičnog društva Karlovac predlaže kandidacioni odbor, koji će imati da sastavi listu nove uprave. Tim povodom uzima reč br. starčina, koji izjavljuje da zbog narušenog zdravlja ne može i dalje ostati na svom položaju i moli da

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

KARLOVAC. — Prosvetni rad se u našem društvu intenzivno nastavlja tako, da je izrađen novi program za razdoblje od 23 marta do 30 aprila o. g. Teme za rad biće obradivane prema točno određenom rasporedu pred svim kategorijama, a provodaće ih braća i sestre: Sablić Marko, Okićić Ivan, Matić Cvijeta, Močan Josip, Cindrić Jure, Erešović Marko, Bordoški Dušan i Bordoški Radmila. Predavaće se: 1) O sletovima, 2) O. M. Tiršu, 3) O značaju tečajevbe u životu modernog čoveka, 4) O organizaciji SKJ.

Nadalje će braća: Gruić Miroslav obavljati sistematski lekarski pregled svim kategorijama, dok će braća Rišlavi Stanislav i Rukavina Vid poučavati sve kategorije u pevanju pesama: 1) Sokolski pozdrav, 2) Hajte braćo! 3) Pojmo pesmu, 4) Poleti sivi sokole.

Brat Vlado Blašković vodi svim pripremama i vežbama za pretstavljanje »Jazavac pred sudom«, koji će se izvaditi polovicom maja.

25 marta naše je društvo imalo retku svečanost: sve kategorije i upravni odbor zasadiše su na vežbalisti novog doma svoja stabla, na spomen budućim generacijama. Kod svečanosti su bili zastupani delegati župe, vojnih i civilnih vlasti, brojno gradanstvo kod koga je svečanost izvela najlepši utisak.

OGULIN. — Sokolsko društvo u Ogulinu posvećuje veliku pažnju svojim sokolskim četama, pa je zbog izobrazbe potrebnih sokolskih radnika, a u sporazumu s bratskom župom u Karlovcu, održavan u Ogulinu tehničko-prosvetni tečaj ličko-goranskog sokolskog okružja. Tečaj je trajao od 5 do 13 marta, a posećivalo ga je 26 braće i sestara. Zalimo, što nije bio nitku u tečaju iz Sokolske čete Drežnica i Sokolskog društva Vrbosko.

Po početku rada pozdravio je tečajce prosvetar društva Ogulin brat Vajda dr. Zlatko. On ih je bratski zamolio, da najožbiljnije priurom radu, kako bi u ovo kratko vreme mogli stići potrebno sokolsko znanje, kojim će širiti veliku i uživšenu sokolsku misao među narodom na selu.

Tehničku stranu tečaja vodio je načelnik ličko-goranskog okružja brat Čavrak Emil uz pomoć braće Halmi i Tomašić iz Karlovcu, te braće Capuder i Vurdelje iz Ogulina.

Prosvetna strana tečaja bila je u rukama brata Vajda dr. Zlatka. Održanu su sledeća predavanja: »Sokolstvo i prosvetni rad«, predavao brat Nikšić Josip, prosvetar Sokolske župe u Karlovcu; »Ideologija Sokolstva«, predavao brat Sablić Marko, tajnik Prosvetnog odbora Sokolske župe Karlovac; »Sokolska propaganda«, predavao brat Misner Viktor; »Sokolski rad na selu«, predavao brat Nestorović ing. Svetozar; »Anatomija čoveka i prva pomoć u nezgodama«, predavao dr. Vojnović dr. Stanislav; »Uticaj televežbe na razvoj čovekovih organa«, predavao brat Vodehnal dr. Josip; »Sokolstvo i nacionalizam«, predavao br. Vajda dr. Zlatko; »Važnost sokolskih sletova«, predavao br. Vurdelja Kosta; »Sokolstvo kao slovenska organizacija« i »M. Tirš i osnivači Sokolstva«, predavao br. Vodehnal dr. Josip.

Svi predavači vodili su računa o tome, da daju tečajcima potrebljno znanje za sokolski rad na selu, pa su prema tome udesili svoja predavanja.

Tečaj je završio s vrlo uspelo akademijom, koju su priredili tečajci u ogulinskoj sokolani. Akademija je

bila dobro posećena. Bratsku župu iz Karlovcu zastupao je na akademiji br. Kubićek. Nakon akademije održao je starešina brat Bosnić Vladimir govor, u kojem je izrazio svoje veliko zadovoljstvo nad uspehom postignutim u 8 dana, apelujući na braću i sestre, koji se vraćaju u selo, da svoje sokolsko znanje upotrebe za širenje i jačanje sokolske ideje, koja treba da okupi u selu sve stvaralačke snage.

Posle akademije priredena je zajednička večera, kojom je prilikom održano više lepih govorâ.

Nakon večere razvijao se uz glazbu plesa.

Mr.

OGULIN. — Inicijativom brata Milana Jandrića, učitelja, pokrenuta je akcija da se osnuje sokolska četa, tj. da se obnovi sokolski rad u Gornjem Dubravama. — Ovaj posao dobio je svoj završetak na osnivačkoj skupštini, koja je održana 18 III u zgradi osnovne škole. — Delegate matičnog društva Ogulin, br. Steku, Čavraka, Kosanovića pozdravio je brat Jandrić, iznoseći ujedno od kolike će važnosti po napredak mesta biti sokolski rad. — Nakon održanih govorâ braće delegata i izjava nekih prisutnih skupštini, usvojena je jednoglasno lista uprave čete, te su izabrani: Milan Jandrić, starešina; Batalo Dušan, potstarešina; Mikašinović Duro, tajnik; Vidanjević Miloš, blagajnik; Karapandža Duro, načelnik; Rajnović Ilija i Munjaš Nikola, revizori, Vučić Mihajlo, Zatezalo Dušan i Mikašinović Mihajlo, odbornici. Skupština je zaključena u najlepšem raspolaženju i po svemu izgleda, da će ova bratska četa biti jedna vrsna sokolska jedinica.

SKAKAVAC. — Skupština naše čete održana je 18 marta u mesnoj načelničkoj školi, Otvorio ju je pozdravom starešina. Prisutnih je bilo 56 članova. Brat načelnik dao je iscriv izveštaj iz kojeg se vidi da broj sokolske dece biva sve veći; porast ženske dece je manji. Muškog i ženskog naraštaja nema kao posebne kategorije. Ženski naraštaj bi se mogao da skupi da imamo prikladnih vežbi s kojima bi ženski naraštaj mogao nastupati. Te bi se vežbe morale razlikovati od društvenih vežbi za ženski naraštaj, jer u njima ne bi smelo biti prevelikih zaklona, pretklona i t. d. (zbog narodne nošnje). (Za što se ne obratiš matičnom društvu ili župi za savet? Op. ur.) Na vežbovima satovima održavaju se navorovi.

Četa ima 74 člana. Većina redovno plaća članarinu. U blagajni danas ima 230 Din, od čega ide br. sav. upravi 63 dinara; ostaje dakle 167 Din.

Neimanje vežbaonica teško se oseća. Četa ima razmerno lep broj vežbača (42), a u školskoj sobi može vežbati najviše 10 njih. Vežbati se mora dakle 4 puta. Na selu, gde su članovi kroz dan zaposleni, pa i nedeljom, vežbanje se vrši uvečer, često i dosta kasno.

U četu je osnovana streljačka družina.

Zaključeno je zamoliti br. Sokolsku župu da izašalje predavače, koji će govoriti: o Sokolskoj ideologiji, higijeni i narodnom gospodarstvu (narodno livanđarstvu, pčelarstvu, stočarstvu, voćarstvu i zadružarstvu).

Javna vežba održaće se 10. juna.

Najzad su primljene nekoji novi članovi, a potom je starešina zaključio skupštinu, koja je ovako lepo i svestran raspravila sva pitanja, koja tiše jednu četu voljnu rada i napretka.

edinicah. Tehnični pouk sta vodila br. Rajner in br. župni načelnik Vrhovec, ki sta predavala o tehničnih stvarach vedno med vadbo samo. Kadar pa ni bilo teh dveh bratov, pa je vodil tečaj br. Merhar. Vršila so se tudi tri predavanja in sicer: »O sokolski ideje«, je predaval br. Osavnik, prosvetar domžalskoga Sokolstva, »Pregled zgodovine Sokolstva« je podaval br. Merhar in »O higiji ter telesnih poškodbah« je govoril dr. dr. Hočević, referent zdravstvenega odseka. Udeležencev je bilo petinštirideset.

Prednjački tečaj kamničkoga okružja održan februara i marta o. g. u Radomljama i Domžalamu

DOLENJSKO PROSVETNO OKROŽJE

— Z ureditvijo okrožij v župi Ljubljana jo prideljeno doljenjskemu okrožju 10 društav in 10 čet. Okrožje tvorijo edinice iz doljenjske in ribniško-kočevske skupine. Številne edinice je u februarju poraslo za 1 četo tako, da šteje okrožje sedaj skupno 21 edinic, od katerih jih nekaj prav pridno deluje v tehničnem, kakor tudi prosvetnem oziru. Mesečna poročila za januar je poslalo 19 edinic. S tekočim letom tudi v administrativnem oziru vršijo svojo dolžnost ter je upati, da bo prihodnje poročilo mnogo razveseljivejše. Iz mesečnih poročil edinice in statistike, katero vodi okrožje posnemamo, da prejema edinice 47 izvodov »Sokolskega glasnika«, 30 izvodov »Sokola«, 44 »Sokoličev«, 120 »Naš radost« in 39 izvodov »Sokolske prosvete«. Predpisano število sokolskega tiska prejema le nekaj edinic. Pri ostalih edinicah bo treba u tem oziru temeljite spremembe. Tekom meseca so bile objavljene v sokolskem tisku 2 društva vesti, v ostalem časopisu pa 4. Tudi iz tega je razvidno, da je poročevalska služba mnogo pre malo razvita.

V okrožju ima sedaj 13 edinic svoje knjižnice, v ostalih pa se še ustanavljajo. Sokolskih knjig posedujejo edinice 892 z 123 čitalnjem in 208 izdanimi knjigami. Zabavne knjižnice stejejo 2579 knjig z 205 čitalnjem in 222 izdanimi knjigami. Edinice imajo 2 mladinski knjižnici, in sicer 1 za dečko i 1 za naraštaj. V mesecu januarju so se vršili 3 zgodovinska, 1 socialno in 1 narodno gospodarsko predavanje. Vršili so se tudi: 2 sokolsko idejna, poslovalna in tehnično ter dva administrativna govorâ pred vrstama. Poleg sokolskih so se vršili tudi 3 narodno gospodarski govorâ. Poleg 5 dečatnih, sta se vršili tudi 2 društvena večera. V okrožju je bilo tudi 7 dilektantskih ter 14 kino predstav.

DOLENJSKO SOK. OKROŽJE. — Načelništvo okrožja je priredilo u dne 18. in 19. t. m. prednjačke tečaje v Kočevju in Sodražici, ki so zelo zadovoljivo izpadli. Pokazala se je potreba organizirati take tečaje tudi pri drugih društvinah. Pri društву Ribnica se je vršil tečaj med tednom od večernih urah, dočim sta se tečaja v Kočevju in Sodražici vršila neprekrtoma. Sodelovali so predvsem predavatelji dotočnih društav. Obisk tečajnikov je bil zelo zadovoljiv. Za edinice doljenjske skupine se je vršila u nedeljo 25. marca celodnevna predelava vaj v Grosupljem, dočim se namerava prirediti pri ostalih edinicah še nadaljnje prednjačke tečaje, da se tako odpomore pomaganjanju sposobnih vuditeljev zradi velikega porasta telovadčega članstva pri posameznih edinicah.

NOVA SELA. — Dne 18. marca je vprizorila naša četa kmetski igrokaz v treh dejanjih »Sence«. Autor tečajnika je starosta naše čete br. Prešeren Dolfe.

»Sence« so s tehničnega stališča prav dramatično delo, ki zahteva predvsem izvrstne igralce. Delo je za podeželske odre skoro pretežko, pač pa bi bilo primerno za boljše odre, ki razpolagojo z rutiniranimi igralci in dovršenim odrskim konfortom.

Dasi je igra težka, so jo podali naši igralci razmeroma prav dobro. Priporočni je način da je bila repriza, ki se je vršila 2. aprila slabša od premiere. — Režija, ki je bila v rokah br. Kajfeža Josipa ml., je pokazala, da so se igralci s pomočjo režisera poglobili v bistvo igre in da so zadeli ton, ki ga zahteva igra. Priporočni je treba, da so večinoma vsi igralci začetniki, ki so pokazali že prvič, da je u njih dovolj zmisla za dramatiko.

Vsi igralci so imeli prav posrečene maske. Prav čedna je bila tudi insecnacija, manj posrečeni so bili svetlobni efekti in veter.

Igre se je udeležilo veliko število gledalcev, ki niso štedili z zaslužnim aplavzom.

Zupa Maribor

SV. LENART V SLOV. GORIČAH. — Skozi osem nedelj in praznik v februarju in prvo nedeljo marca, se je vršil prednjački tečaj kamničkoga okrožja in sicer prvi dve nedelje se je vršil v Radomljah, naslednje pa v Domžalah, ker v Radomljah še nima zadostnega orodja. Tečaj je vodil br. okrožni načelnik Merhar. V tečaju se je vodilo zgolj praktično. In tako se je moglo tečajnikom nekaj nuditi in pokazati, kar bodo mogli s pridom uporabljati v svojih

Zupa Mostar

MOSTAR. — Sokolsko društvo u Mostaru počelo je još pre osloboedenja s akcijom da podigne svoj vlastiti dom. Prilozi su se sakupljali i posle našega ujedinjenja, a 1927 godine, na glavnoj godišnjoj skupštini, zaključeno je da se osnuje fond za podizanje doma Alekse Šantića Sokolskog društva

dobre da neće nikad postići onaj rezultat ako dadnu pravo ime svojoj akciji. Dom, koji oni žele da podignu je Dom Alekse Šantića Srpskog pevačkog društva »Gusle«. Nerazumemo zašto se gospoda iz odbora stide svoga imena i ne naznače komu će i u kakvu svrhu da služi taj dom. Uvereni smo, da o ovome mnogi naši Sokoli nisu obavešteni, kao primer navodimo

dobro da neće nikad postići onaj rezultat ako dadnu pravo ime svojoj akciji. Dom, koji oni žele da podignu je Dom Alekse Šantića Srpskog pevačkog društva »Gusle«. Nerazumemo zašto se gospoda iz odbora stide svoga imena i ne naznače komu će i u kakvu svrhu da služi taj dom. Uvereni smo, da o ovome mnogi naši Sokoli nisu obavešteni, kao primer navodimo

Mostar. Najbolji sokolski radnici u Mostaru uložili su mnogo muke da se počne jednom s gradnjom, pa ni do danas nije im uspelo da prikupe materijalnih sredstava.

Nas Sokolo u Mostaru iznenadila je slična akcija Srpskog pevačkog društva »Gusle«, koje je povodom proslave Alekse Šantića odlučilo, da podiše dom, koji će se zvati istim imenom — Dom Alekse Šantića. Mi ne osporavamo pravo tom društvu da podiše svoj dom, niti mu možemo da zadržimo kakav će naslov nositi njegov dom. Samo je ovim njihovim radom ubaćena jedna zabuna, jer će mnogi neobavešteni misliti, da daju svoj prilog za podizanje Sokolskog doma Alekse Šantića.

Gospoda iz uprave Srpskog pevačkog društva »Gusle« znala su vrlo

Zupa Novi Sad

ADA. — Na ovogodišnjoj skupštini našeg Sokolskog društva izabrana su u upravu sledeća braća: starešina Subotički Stevan, zam. satrčine Deckleva Janko, tajnik Savić Mitar, predsednik prosv. odbora Aksin Branko, načelnik Mrkić Radovan, zam. načelnika i statističar Vrgo Milan, načelnica Dickov Marija, zam. načelnice Jakovljević Ljubica, blagajnik Dudvarski Petar; članovi uprave: dr. Dimitrije Bešlić, dr. Britvić Joza, Pecić Milivoj, Pecić Svetislav; revizori: Papić

Zupa Osijek

NAŠICE. — Prednjački tečaj okružja našičkog i slatinskog. Okružje našice i Podr. Slatina održala su zajednički svoj 10-dnevni prednjački tečaj u Našicama od 15 do 24 marta 1934 god.

Program, ki je odreden od strane Načelništva župe za okružne tečajeve, u celosti je izveden. Nastava je trajala dnevno od 7–12 i od 14–18 sati. Ukupno je održano što teoretskih što praktičnih časova 88. Tečaj je vodil župski prednjaček brat Hodovski Vlado, uz pomoč prednjačka in ostalih sokolskih radnika mesnog društva i to: braće Mogorovića Matka, okružnog načelnika, Majera Dragutina, Novaka Franje, Novaka Josipa, Večeka Eugenija, Mamuzića Predraga, Prijica Milana i dr. Herškovića Izaka.

Tečajaca je bilo ukupno 26 i to iz ovih jedinica: Našice (5), Zdenci, Petrovo Polje, Bankovci, Čačinci, Velimirovac (2), Orahovica, Naš. Brez-

Prednjački tečaj našičkog i slatinskog okružja održan u Našicama od 15 do 24 marta o. g.

OŠIJEK. — Prednjački tečaj osjećkog okružja. Osjećko okružje održalo je svoj prednjački 10-dnevni tečaj od 5 do 14 marta o. g. u Sokolskom domu društva Osijek g. g. Tečaj je održan po prethodno izrađenom programu Načelništva župe, kao i u ostalim okružjima ove župe, s izvesnim promenama, koje su se morale učiniti, jer su to zahtevale posebne prilike ovog okružja, te ujedno, da se mogao napraviti raspored, koji nije kolidirao s redovnim vežbačim časovima društva. U drugom pogledu iskoristili su se ovi redovni časovi društva za praktične vežbe tečajaca tako, da su prisustvovali i vežbali na časovima članova i muškog naraštaja odnosno sestre na časovima članica i ženskog naraštaja, a pomagali vodnicima na časovima dece. Tako im je zorno prikazan praktičan rad u društvu, koji oni nemaju prilike viditi u svojim jedinicama.

Nastava je trajala od 8—12 i od 14—18 sati, a na večer su bili praktični vežbači časovi s odnosnim kategorijama. Uprkos je održano što teoretskih što praktičnih časova 88. Tečaj je vodio župski prednjak brat Vlado Hodovski uz pomoć okružnog načelnika brata Mirk Sile. Osim gore spomenutih predavalici su još braća: ing. Kvapil Miloš, župski načelnik, Petelin Albin, Somborac Svetozar, Marić Ivo, Beara Ilija i dr. Erman Dinko, te sestre Šula Anica i Bukić Josipa.

Tečajaca je bilo ukupno 9 od kojih dve članice iz društva Osijek g. g. Ostali su bili iz ovih jedinica: Dalj, Čepin, Palaća, Tenja, Habjanovac, Čepinski Martinci i Tenjski Antunovac. Nisu nikoga poslali u tečaj društvo Osijek d. d. i četa Veliki Vučkovač.

Svi su polaznici bili pažljivi, te pratili predavanja i vežbe s razumevanjem i voljom.

Zupa Sušak - Rijeka

JABLANAC. — Sokolska četa Jablanac priredila je 19 marta o. g. na večere u hotelu »Velebit« svoju akademiju. Kao 1 tačku programa otpetala su sok. deca pod vodstvom br. načelnika Labaja »Sok. pozdrav«. Starešina čete br. Joso Vukušić pozdravio je srdaćnom dobrodošlicom goste iz Karlobaga i Senja i domaće. U svom govoru očarao je povest Sokolstva i njegovo značenje za jugos. narod. Zatim je vrlo lepo deklamovao Andelko Balen pesmu »Mali Soko«. Iza toga su sledile »Proste vežbe zagrebačkoga sleteta« muške i ženske, a Zlata Borovac deklamovala je pesmu »Jugoslovenče s Jadranom« od Mih. D. Petkovića. Zbor sok. dece otpevao je pesmu »Proljeće« od J. N. Šprahmana. Zatim su izvedene »Proste vežbe zagrebačkoga sleteta« ženski naraštaj. »Oj u luke« — rusku nar. pesmu otpevao je muški zbor pod vodstvom šk. upravitelja br. Labaja. Muško članstvo izvelo je proste vežbe zagrebačkoga sleta. Pesmu »Bilismi i bicemo« od dr. V. V. Rašića vrlo je lepo deklamovala učenica Burčić Ivanka. Zbor sok. dece otpevao je »Ropoče mlin u dolu« od Drag. P. Ilića. Učenik Štokić deklamovao je pesmu »Sokole« od dr. V. V. Rašića. »Garavuš« otpevao je muški zbor čete. Na koncu programa predavao je četni prosvetar br. dr. Ivo Benić o temi: »Sokolstvo kao narodni pokret«. Celi je program bio precizno izveden, te je publike svaku tačku nagradila burnim aplauzom. Posle programa razvila se je prijateljska zabava uz ples, nar. kola i jablačake igračke-tumboli i licitaciju.

OTOČAC. — Naše društvo priredilo je u martu dva uspela sela s predavanjima. 11 marta predavao je br. Stanko Dimović o T. G. Masišku. Predavač je prikazao život i rad velikog pretdstnika bratske Republike Češko-slovačko i istakao njegove ogromne zasluge za jugoslovenski narod za čije se ujedinjenje najaktivnije zalagao svojim zamernim sposobnostima i ugledom.

18 marta sestra Zdenka Marković održala je lepo i stručno predavanje o sokolskoj organizaciji.

Posle oba predavanja, priredena po podne u općinskoj dvorani (sokolani), održana su sokolska sela. S ova dva predavanja i deset govora pred vrstama svih kategorija izvršen je prosvetni rad u martu.

OTOČAC. — Na godišnjoj skupštini Sok. župe Sušak-Rijeka odlučeno je, da se 19 avgusta ove godine održi u Otočcu župski slet sokolskih četa uz sudjelovanje svih župskih društava. Vest o ovoj odluci oduševila je braću u Otočcu, a zainteresovala je i nesokolske krugove.

Tehnički odbor društva Otočac, koji je i do sada, iako društvo nema načelnika, marljivo vežbalo sve kategorije, dao se posle pomenute odluke župe na još intenzivniji rad.

Osim sleta u Otočcu spremila se i izlet s javnom vežbom na Plitvičkim Jezerima. Obavešteni smo, da se za slet interesuju i društva van naše župe.

Prema interesu i pripremama, koje se vrše za ovaj slet i obzirom na veliki broj Sokola-seljaka, koji će učestvovati na sletu može se predvideti, da će prvi veliki slet u Otočcu biti lepa manifestacija sokolske i nacionalne svezke. Prema interesu i pripremama, koje se vrše za ovaj slet i obzirom na veliki broj Sokola-seljaka, koji će učestvovati na sletu može se predvideti, da će prvi veliki slet u Otočcu biti lepa manifestacija sokolske i nacionalne svezke. Prema interesu i pripremama, koje se vrše za ovaj slet i obzirom na veliki broj Sokola-seljaka, koji će učestvovati na sletu može se predvideti, da će prvi veliki slet u Otočcu biti lepa manifestacija sokolske i nacionalne svezke.

PAG. — Dana 2 aprila priredilo je Sokolsko društvo u Pagu vrlo uspješnu akademiju sa sledećim programom: 1) Sokolski pozdrav; 2) Muška i ženska deca; vežbe za slet u Sarajevu; 3) Muški naraštaj: devetorka (B. Mudri); 4) Mladi muš. naraštaj: šesnaestorka (J. Groša); 5) Muš. i žen. naraštaj: slikovite skupinske (J. Sabolić); 6) Članovi: Tropuk (B. Mudri); 7) Muški naraštaj: karike; 8) Muška deca i muš. naraštaj: igre.

Ovog puta naročito je bio biran program, koji su uvežbale sve kategorije pod vodstvom društvenog načelnika brata Jerka Sabolića i njegovog zamenika brata Jure Graša. Sve tačke od prve do zadnje izvedene su upravo precizno.

Vežbe su izvadane uz pratnju društvenog tamburaškog zbora pod vodstvom zborovode brata Jakova Mistrovića.

Uspch moralan bio je odličan, materijalan dobar. — G.

SV. JELENA. — Dne 18 marta o. g. priredilo je naše društvo propagandni izlet u susedno selo Sv. Jakov Siljevec. Izletu su pribavile sve vežbačke kategorije s celom upravom društva.

Održana je i akademija na kojoj su nastupile sve kategorije u prostim vežbama. Naraštaj i članovi nastupili su i na spravama. Potom je muški i ženski podmladak otpevao nekoliko sokolskih pesama.

Posle programa pred dupkom punom dvoranom održao je br. starešina Stipe Manestar lepo predavanje o sok. ideologiji i zadatku Sokola.

Cilj ovog izleta i akademije bio je da se tamošnji puk izbjave upozna sa sok. radom, jer na inicijativu svesnijih meštana imala bi se ovih dana osnovati u lepon, romantičnom selu Sv. Jakovu-Siljevcu.

Svi su polaznici bili pažljivi, te pratili predavanja i vežbe s razumevanjem i voljom.

Zupa Šibenik - Zadar

SILBA. — Novo društvo. Općom željom varošana održana je 10. februara t. g. konstituirajuća skupština Sokolskog društva Silba.

Na najzapadnijoj tačci naše do-movine digao se je visoko sokolski barjak. Silbenjani ponosni na ovoj historijski datum, i uvidivši potrebu stvaranja jedne jake nacionalne organizacije, stupaju s najvećim oduševljenjem u sokolske redove.

Naš mladi Soko okupio je pod svoja krila svu našu svesnu omladinu. Nema gotovo omladinaca koji se nije odozvao ovom patriotskom pozivu. Svatko oseća da mu je dužnost da podupire i radi za sve ono što je nje-govo jugoslovensko, i srećan je što ima priliku da pridonese svoj deo pri gradnji velike slovenske zgrade.

Naše društvo počelo je rad sa 150 članova, što starijih što dece. Radi se s velikom voljom i ljubavlju, što nam jamči, da je sokolska ideja pravo shvaćena.

Zupa Varaždin

VARAŽDIN. — Župski skupština. U nedelju 25 marta održana je u dupkom punoj sokolani matičnog društva treća godišnja skupština župe.

Pre skupštine održan je zbor društvenih načelnika, kojemu je prisustvovao 15 članova župskog tehničkog odbora i 54 načelnika i načelnica društava i četa. Zboru je pretsedao župski načelnik brat Zvonko Suligaj. Zaključeno je, da se ove godine otvaraju tri tehnička okružja i to: varaždinsko, čakavsko i preloško, te da se ovogodišnji župski slet održi u Čakovcu.

Mnogo je govoreno i diskutovano o prednjačkim tečajevima i o ovogodišnjim sletovima. Jednoglasno izabrano je načelništvo i tehnički odbor župe:

načelnik Zvonko Suligaj, načelnica Marija Stjep., zam. načelnika: Lacko Zima, Mica Kovacević (Ludbreg), Miroslav Iskra (Čakovec), zam. načelnice: Marija Gudel (Čakovec) i Štefica Mandarić (Ludbreg), članovi t. o.: Ema Semrek, Marta Brknić, Julija Kovacević, Joža Stora, Viktor Suligaj, dr. Otto Santel, Vladimir Deduš, te refer. za jahačke otiske Boško Borojević.

Posle zbora načelnika otvoren je župski skupština starešina brat Mladen Belčić. Osim 21 člana župskog upravnog odbora bila su prisutna 52 delegata društva. Nisu bila zastupana jedino društva Hodošan, Rosinja i Štrigova. U svom govoru izneo je starešina celokupan proslogodišnji rad upravnog odbora sa svojim opaskama u kojim pravcima bi trebalo da se radi pobjolja. Sa skupštine odoslani su pozdravni telegrami bratstvu Savezu i bratu M. Murniku povodom njegove 60.-godišnjice. Iz izveštaja župskog tajnika proizlazi, da je uprava održala 14 sednice i rešila 1280 akata, da je osnovano 11 novih četa, većinom u Medimurju, kome je župa nastojala posvetiti što veću pažnju. Iz načelničkog izveštaja opaže se, da je u župi nedostatan broj prednjaka (samo 14 članova i članica s župskim prednjačkim ispitom). Prošle godine održana su dva veća župska prednjačka tečaja s ukupno 110 tečajnika-ca. Oba su tečaja uspela, a župa je za veliku većinu tečajnika dala celu besplatnu opskrbu. U 14 dnevnem tečaju vrhovne telovežbe bio je brat Julije Kerec. Koncem maja održane su župske utakmice na

kojima se je takmičilo 26 vrsta sa 197 natjecatelja. Najbolje rezultate postigli su od društava Varaždin, a od četa Nedelišće, koja je osvojila srebrni lovor-venac, dar Nj. Vel. Kralja. Održan je okružni slet i okružno natjecanje za Medimurje u Donjem Kraljevcu. Takmičilo je 10 vrsta sa 62 takmičara. Najbolje rezultate postigli su društvo Čakovec i četa Nedelišće. U Maloj Subotici održane su utakmice u obojici. Takmičilo je 11 vrsta. Vrste članova i naraštaja iz Varaždina osvojile su prvenstvo. Na medusletskim utakmicama u Ljubljani takmičile su 3 vrste iz Varaždina i 1 iz Vratišća te 3 člana iz Varaždina i 1 iz Preloga u lako-atletskim granama. Vrste članica nižeg odjeljenja osvojile su u Ljubljani prva mesta. Ostale vrste dosegle su takođe propisani broj tačaka i nagrade su diplomama. Prvak župe brat Jurje Kerec osvojio je u natjecanju srednjih odjeljenja peto mesto. Na naraštajima danima učestvovala su 392 naraštajica i dece s 18 vodnika. Na glavnim danima učestvovalo je u pozorištu 465 članova i članica, 1 glazba i konjička fanfara, 18 barjaka i 52 konjanika. U prostim vežbama nastupilo je 265 članova, 42 članice te konjički otisci iz Čakovec i Varaždina. Prema stiglim izveštajima održano je 30 javnih

čakovcu, te o propagandnoj nedelji sokske štampe. Brat Jelčić referirao je o pripremama za ovogodišnje sletove, brat Špoljar o osnivanju i likvidaciji pojedinih društava i četa, brat Bosanac o odnosu škole i Sokolstva. Ovaj potonji referat bio je dokumentovan brojnim statističkim podacima sakupljenim na teritoriju cele župe. Brat Vanek govorio je o samostalnom materijalnom uzdržavanju župe. Zaključno je, da članovi četa daju jedan dinar kao godišnji doprinos za župu, ali koja unatoč toga neće moći bez potpore da razvije svoj rad.

Nakon što je podjeljena razrešnica starom odboru izabrana je, pod predsedanjem brata dra Blašića, starešine čakavskog društva, jednoglasno ova nova župska uprava: starešina M. Belčić, zam. starešina: dr. Oto Santel (Lepoglava) i dr. M. Svoboda (Prelog), tajnik T. Špoljar (načelništvo) kako je izabranu na zboru društvenih i četničkih načelnika, prets. ŽPO V. Deduš, blašnjak F. Vanek, refer. za sokol. čete M. Rubinčić, odbornici: N. Bosanac, dr. I. Hercezi, S. Novaković, V. Ponjarić, M. Samac, V. Suligaj i Ivan Skarpa (sve Varaždin), dr. M. Perić (Ludbreg), M. Ribarić (Čakovec) i V. Rožić (Ivanec), zamjenici: D. Cesarec (Varaždin), T. Barulek (Kotoriba), D. Grabar (Mursko Središće), L. Gudlin (D. Kraljevec), T. Kovač (Štrigova), dr. F. Kriglović (Ivanec), M. Maceković (Čakovec), V. Varjačić (G. Miholjevec), V. Stegnjek (Var. Toplice) i dr. A. Špilar (Maruševec). Još su izabrani revizori i članovi suda časti.

TRAŽI SE NAČELNIK

Sokolskom društvo Otočac potreban je prednjak, koji je sposoban da samostalno vrši dužnost društvenog načelnika. Reflektanti neka se u što kraćem roku pismenim putem obrate na Sokolsko društvo Otočac. U pismu navesti sokolske kvalifikacije, dosadanji rad i uslove pod kojim bi reflektant primio dužnosti vršenja načelnika.

LUDBREG. — Sokolsko društvo u Ludbregu razvilo je preko svoga prosvetnog odbora živu prosvetu akciju. Ova delatnost zasnovana je na sirov podlozi, pošto je za kratko vreme održano 20 predavanja. Predavanja su održali članovi prosvetnog odbora i članovi upravnog odbora i to svaki iz svoje struke. Zastupane su bile razne struke, kao poljoprivreda, jugoslovenska narodna historija, higijena tela i važnost telovježbe, zaštita zemljoradnica, pčelarstvo, filozofija, razvijati Sokolstvo, higijena domaće stoke, šumarski, itd. jedno je predavanje bilo o uređenju Jugoslavije i o njenom položaju u svetu. Sva ta predavanja trajala su od 19 pa do 28 marta t. g., a održana su u školi selo Sv. Đud i Slokovec. Narod je oduševljeno pozdravio takvu akciju, što se opazio po ogromnom učesu kod svakog predavanja. Kod svakog predavanja je učionica bila dupkom puna ozbiljnih ljudi, žena i dece, koji su pozorno pratili svaku reč predavača. Posle svakog predavanja javljali su se pojedini slušači i njihova pitanja odgovarali su, kolik je njihov interes bio za svako predavanje. To je ujedno dokaz od kolike je važnosti i koristi našem čovjeku svaka reč, koja dolazi od njegove inteligencije.

Naše si je društvo preduzelo da se ovakvom prosvetnim tečajem produži i dalje po drugim selima po našem srezu. U jeseni i zimi kada budu prestali poljski radovi, takva će se akcija podvostručiti. Daljnja namjera našeg društva je da u svom okviru osnuje čitaonicu sa knjižnicom, koja u Ludbregu već nekoliko godina ne postoji.

SEMOVEC. — Lutkarsko pozorište ove čete priredilo je lutkarsku predstavu »Careva kćer« u školi Bartolovec dne 20 III t. g. i to posle podne sa školsku mladež u 4 sata, a na večer u 7 sati za odrasle. Uspch bio je preko svakog očekivanja. Izvedbu primili su kako deca tako i odrasli sa živim interesom, te je ovom zgodom sporazumno s upravom brat. čete Bartolovec odlučio se da se ovakve priredbe održe kod njih i više puta. Priredbu posjetio je veliki broj mlađeži, a i odrasli takđe, da je uvek bila puna školska soba.

Zupa Vel. Bečkerek

NOVA KANJIŽA. — Slet sokolske omladine. Na teritoriju novokanjiškog sreza, koji se nalazi na krajnjem severoistoku naše države postoji 9 sokolskih društava. Krajem 1933 godine pokrenuta je ideja, da se u toku proleća 1934 god. priredi jedan četnički slet, pa kako je zamisao predlagala bila dobra, to je predlog i prihvaćen, ali malo proš

rišna komada izvedene su odlično, a posebnu veselost izazvali su uspeli pozorišni komadi.

Zabava je bila dobro posećena, te moralno i materijalno odlično uspela.

DAPCI. — Dne 2 aprila o. g. održala je naša četa vrlo uspelo zabavu u Križu, koju je otvorio brat starešina lepim govorom. Zatim je pozdravio sve prisutne starešine matica nog društva Čazma. Osim toga je govorio član vežbač brat Pavao Horvat, čiji govor je učinio dubok utisak na sve prisutne.

Pošte toga redale se točke programa: vežbe članstva i naraštaja, zborno pevanje i deklamacije. Na svršetku je vrlo lepo bio izveden igrokaz.

Čitav program učinio je svojom izvedbom lep utisak na sve prisutne, pogotovo kad se uzme u obzir da je

sve to izvedeno po braći seljacima-članovima čete, koji sa svojim prosvetama s Šadurom zasljužuju svako priznanje i pohvalu.

Uspelu ove priredbe doprinela je i četa Lipovčani, koja je nastupila s dvema vrlo uspelim točkama: zbornim pevanjem i vežbama.

Cist prihod namenjen je gradnji sokolskog doma u Dapcima.

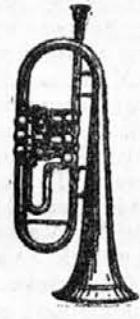
DONJA KUPČINA. — Dne 2 aprila 1934 održala je naša četa selo s biranim programom. Sve točke programa izvedene su s uspehom uz boruno odobravanje prisutne publike. Osobito su uspele sletske sokolske vežbe članova i podmlatka, a također Moljerov »Liječnik protiv volje«, koji je izveo pozorišni otsek Sokol, čete, te »Prvi kralj« od M. Širole, koji je izveo sokol podmladak.

Ovu priredbu posetilo je mnogo brojno općinstvo i prijatelji Sokolstva, te braća Sokoli iz Pisarovine. Moralni i materijalni uspeh je iznad svakog očekivanja.

LEKENIK. — Na Uskrsni ponedeljak davali smo zajednički s mesnim Crvenim krstom uz nekoliko dečjih deklamacija reprizu igrokaza »Majčinih suzica« i »Snjeguljice«. Novo su deca dokazala, da se može na gledaoci delovati i sa stvarima koje su već svima poznate, ako su dobro izvedene.

Dodali smo i »Šumu« od Pecije Petrovića s isključivo domaćim glumcima, a na svestrano priznanje. Bili smo u neizvesnosti hoće li drama naći odziva, međutim smo se ugodno iznenadili, jer gledaoci nisu štedili nakon svršenog programa s priznanjima.

LIDLOVI INSTRUMENTI

U sledu pada češkoslovačke krune možete kod nas da kupujete vrlo jeftino. Sada imate najveću priliku da nabavite prvorazredni Lidlov instrumenat.

Javite mi za koji se instrumenat zanimate, i odmah ću Vam javiti tačnu njegovu cenu u dinarima uračunavši ujedno i troškove šiljanja.

TVORNICA GLAZBENIH INSTRUMENATA
JOSIP LIDL, BRNO, ČSR

Tvrtka je 1933 godine odlikovana na svetskoj izložbi u ČIKAGU s najvišim odlikovanjem.

81-2

Oglašujte u Sokol. glasniku!

Sokolske papuče, kao i ostale sportske pribore
kupujte kod
»Negro«
Zagreb — Ilica 19
Tražite cijenik!

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izaše su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj
(sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski.
Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpите (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje.
Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslavenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, NARODNI DOM
Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Jesam li poslao preplatu za sokolske listove?

Započeli smo sa izradom sokolskih pelerina

Ove su pelerine izradjene po propisanom kroju iz našeg poznatog patentiranog nepromočivog hubertus sukna. U sporazumu sa Savezom Sokola Kraljevine Jugoslavije u Beogradu, dajemo svakome članu Sokola kod kupnje ove pelerine u našim prodavaonicama 10% popusta.

Da uzmognemo ovaj popust obračunati s našim prodavaonicama, izdali smo posebne rabatne karte, koje se imaju kod kupnje izručiti poslovodji prodavaonice.

Umoljavamo najljudnije cij. sokolska društva i čete za obavijest, koliko rabatnih karata potrebuju za njihove članove, da ih uzmognemo odmah po prijemu obavijesti priposlati.

TIVAR ODIJELA
Tekstilna industrija d.d. Varaždin

TIVAR ODIJELA